EURÓPAI PARLAMENT 2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0474/2013

19.12.2013

JELENTÉS

a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv végrehajtásáról
(2013/2116(INI))

Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság

Előadó: Robert Rochefort

PR_INI

TARTALOM

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY 3

INDOKOLÁS 11

VÉLEMÉNY A JOGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL.....13

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....16

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv végrehajtásáról (2013/2116(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”)[1],

– tekintettel az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett, „A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv alkalmazásáról szóló első jelentés” című bizottsági jelentésre (COM(2013)0139),

– tekintettel az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv alkalmazásáról szóló bizottsági közleményre (COM(2013)0138),

– tekintettel a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló, 2004. október 27-i 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre („Rendelet a fogyasztóvédelmi együttműködésről”)[2],

– tekintettel a fogyasztói érdekek védelme érdekében a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról szóló, 1998. május 19-i 98/27/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre[3],

– tekintettel a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló 2005/29/EK irányelv, valamint a megtévesztő és összehasonlító reklámról szóló 2006/114/EK irányelv átültetéséről, alkalmazásáról és végrehajtásáról szóló, 2009. január 13-i állásfoglalására[4],

– tekintettel a reklámok fogyasztói viselkedésre gyakorolt hatásáról szóló, 2010. december 15-i állásfoglalására[5] és a Bizottság annak nyomán elfogadott 2011. március 30-i válaszára,

– tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságának megrendelésére készült „A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló (2005/29/EK) irányelv és a megtévesztő és összehasonlító reklámról szóló (2006/114/EK) irányelv átültetése és alkalmazása” című tanulmányra[6],

– tekintettel eljárási szabályzatának 48. cikkére,

---

[1] HL L 149, 2005.06.11., 22.o.
[2] HL L 364., 2004.12.9., 1. o.
[3] HL L 166., 1998.06.11., 51. o.
[4] Elfogadott szövegek, P6_TA(2009)0008.
[5] Elfogadott szövegek, P6_TA(2010)0484.
[6] IP/A/IMCO/NT/2008-16.

– tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére és a Jogi Bizottság véleményére (A7-0474/2013),

A. mivel a fogyasztás az Unió növekedésének egyik kulcsfontosságú motorja, és ezért a fogyasztók alapvető szerepet játszanak az európai gazdaságban;

B. mivel a fogyasztók és a fogyasztói jogok védelme az Unió alapvető értékei közé tartozik;

C. mivel a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK a megtévesztő reklámot és az üzleti vállalkozások és a fogyasztók közötti ügyletekben jelentkező egyéb tisztességtelen gyakorlatokat szabályozó legfőbb uniós jogalkotási eszköz;

D. mivel a belső piacra vonatkozó rendelkezés útján az irányelv a vállalkozások számára fontos jogbiztonság garantálása és a határon átnyúló kereskedelem akadályainak lebontása mellett az egész Unióban biztosítani kívánja a fogyasztók magas szintű védelmét és az egységes piac iránti bizalmuk növelését;

E. mivel a 2005/29/EK irányelv alkalmazásában jelentős különbségek mutatkoznak a tagállamok között;

F. mivel 2013. június 12-én véget ért azon ideiglenes eltérések alkalmazásának időszaka, amelyek értelmében a tagállamok továbbra is alkalmazhatták azokat a nemzeti rendelkezéseket, amelyek megszorítóbbak vagy szigorúbbak magánál az irányelvnél, és amelyek minimumharmonizációs kikötéseket tartalmazó más uniós jogszabályokat hajtottak végre;

G. mivel saját döntésüknek megfelelően a tagállamok a vállalkozások közötti kapcsolatokra is szabadon kiterjeszthetik az irányelv hatályát, és mivel ez idáig mindössze négy tagállam döntött emellett;

H. mivel a Bizottság bejelentette, hogy a vállalkozások közötti kapcsolatok okán a közeljövőben javaslatot tesz a megtévesztő és összehasonlító reklámról szóló 2006/114/EK irányelv felülvizsgálatára;

I. mivel a digitális gazdaság fejlődése és technológiai alkalmazásai forradalmi változást hoztak a vásárlási szokásokban és abban, hogy a vállalkozások miként reklámozzák és értékesítik a termékeket és a szolgáltatásokat;

J. mivel bizonyos vállalkozások, köztük is különösen a legkisebbek, valamint számos fogyasztó nincs kellőképpen tisztában a fogyasztókat Európában megillető jogokkal;

K. mivel növelni kell a fogyasztóvédelmi szövetségek szerepét, és lehetőséget kell adni számukra kapacitásaik megerősítésére;

1. hangsúlyozza az irányelvvel bevezetett jogalkotási eszköz hatékonyságát és jelentőségét a fogyasztók és a kereskedők belső piaci ügyletek – különösen a határokon átnyúló ügyletek – iránti bizalmának növelésében, a fokozott jogbiztonság vállalkozások számára való biztosításában, valamint a fogyasztóvédelem erősítésének támogatásában az Unióban; emlékeztet arra, hogy ezen irányelv egységes alkalmazásának hiánya csökkentheti az irányelv hatókörét;

2. sajnálatosnak tartja, hogy a vállalkozások közötti kapcsolatokban alkalmazott megtévesztő reklámokkal – különösen a szakmai címjegyzékekkel történő megtévesztéssel – kapcsolatos gyakorlatok továbbra is megfigyelhetők annak ellenére, hogy a 2006/114/EK irányelv rendelkezéseket tartalmaz ezek leküzdésére; tudomásul veszi, hogy az említett gyakorlatokkal szembeni hatékonyabb küzdelem érdekében a Bizottság a közeljövőben javaslatot kíván tenni a vállalkozások közötti kapcsolatokkal foglalkozó 2006/114/EK irányelv módosítására; javasolja, hogy a Bizottság ebben az összefüggésben mérlegelhetné azon kereskedelmi gyakorlatok célzott feketelistájának előnyeit, amelyeket a 2006/114/EK irányelv szerint a vállalkozások közötti kapcsolatok terén minden esetben tisztességtelennek kell tekinteni, hasonlóan a 2005/29/EK irányelv vonatkozásában már létező gyakorlathoz; nem tartja ugyanakkor célszerűnek a vállalkozások és a fogyasztók közötti kapcsolatokkal foglalkozó 2005/29/EK irányelv hatályának a vállalkozások közötti tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra való azonnali kiterjesztését;

3. felszólítja a Bizottságot, hogy tisztázza a 2005/29/EK és a 2006/114/EK irányelv kapcsolatát annak érdekében, hogy biztosítsa valamennyi uniós gazdasági szereplő, különösen a fogyasztók és a kkv-k magas szintű védelmét a megtévesztő vagy tisztességtelen gyakorlatokkal szemben, megerősítve ezzel az egységes piacon belüli bizalmat;

4. indokoltnak tartja az ingatlanszektorra és a pénzügyi szolgáltatások ágazatára vonatkozó eltéréseket, ezért azokat fenn kell tartani;

5. véleménye szerint e szakaszban nem célszerű az I. mellékletben szereplő „feketelista” bővítése; felszólítja ugyanakkor a Bizottságot, hogy egy ilyen irányú esetleges jövőbeli bővítés mérlegelése érdekében készítse el a nemzeti hatóságok által az irányelvben foglalt általános elvek alapján tisztességtelenként megjelölt gyakorlatok listáját;

6. megjegyzi, hogy az üzleti vállalkozások és a fogyasztók közötti kapcsolatok bizonyos formáinál – például egy termék kereskedőnek történő viszonteladásakor – a fogyasztók tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok áldozatául eshetnek; felszólítja a Bizottságot az ilyen jellegű problémák kivizsgálására, adott esetben pedig célzott és gyakorlatias jogorvoslatok keresésére, amelyek többek között magukban foglalhatják a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv rendelkezéseinek rugalmasabb értelmezését, és azokat a szóban forgó irányelv alkalmazására vonatkozó bizottsági iránymutatás ismertetheti;

7. emlékeztet arra, hogy 2013. június 12-e óta a tagállamok már nem tarthatják fenn az addig ideiglenes eltérésként alkalmazott rendelkezéseket; felszólítja ezért a tagállamokat, hogy mihamarabb biztosítsák az irányelv szövegével való összhangot; felszólítja ugyanakkor a Bizottságot, hogy mérje fel, a tagállamok mennyiben ültették át az irányelvet, különösen az I. mellékletben nem szereplő nemzeti tilalmak tekintetében, és hogy két éven belül terjesszen a Parlament és a Tanács elé egy új, átfogó jelentést az irányelv alkalmazásáról, amely többek között a fogyasztóvédelemhez kapcsolódó közösségi jog további harmonizációjára és egyszerűsítésére vonatkozó lehetőségek elemzését, illetve a közösségi szinten megvalósítandó szükséges intézkedésekre irányuló javaslatokat tartalmazza a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosítása érdekében;

8. megerősíti az irányelv tagállamok általi maradéktalan és egységes alkalmazásának és megfelelő végrehajtásának jelentőségét és elengedhetetlenségét a jog- és a működési bizonytalanság felszámolása érdekében; aggodalommal veszi tudomásul, hogy az irányelv helytelen átültetése miatt a Bizottságnak 2011 és 2012 között egyes tagállamok kapcsán az „EU Pilot” konzultációs rendszerhez kellett folyamodnia; felszólítja a tagállamokat, hogy minden rendelkezésükre álló eszközzel, és különösen megfelelő erőforrásokkal támogassák a nemzeti szintű végrehajtást; hangsúlyozza, hogy alapvető szerepe van az irányelv végrehajtásával megbízott nemzeti hatóságok közötti együttműködés megerősítésének, emellett fontos strukturált párbeszéd kialakítása a végrehajtó hatóságok és a többi érintett fél, különösen a fogyasztói egyesületek között;

9. megállapítja, hogy az irányelv átültetésére kijelölt 2007-es határidő lejárta óta számos olyan eset fordult elő, amikor a tagállamok nem hajtottak végre helyesen vagy nem alkalmaztak egyes kulcsfontosságú rendelkezéseket, különösen a tiltott, megtévesztő és agresszív kereskedelmi gyakorlatok feketelistáját; felszólítja ezért a Bizottságot, hogy továbbra is kísérje szorosan figyelemmel az irányelv alkalmazását, és az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek megfelelően, adott esetben indítson eljárást azon tagállamokkal szemben, amelyek az irányelvet megsértik, nem hajtják végre, vagy nem alkalmazzák helyesen; felszólítja különösen a Bizottságot, hogy a 2011-ben megkezdett konzultációkkal kapcsolatban még fennálló problémákat sürgősen oldja meg az eljárások megszüntetésével vagy azáltal, hogy kötelezettségszegési eljárást kezdeményez a Bíróságnál;

10. támogatja a Bizottság azon szándékát, hogy létrehozza a tagállamok által az irányelv végrehajtására alkalmazott mechanizmus hatékonyságának értékelésére szolgáló mutatók jegyzékét;

11. üdvözli, hogy az irányelv tagállami átültetése óta nőtt a határokon átnyúló vásárlások száma; emlékeztet ugyanakkor arra, hogy az egységes végrehajtási gyakorlatok előmozdítása, valamint a gyors és hatékony reagálás érdekében elengedhetetlen a Bizottság és a nemzeti hatóságok közötti együttműködés és koordináció megerősítése; megjegyzi, hogy kiemelt figyelmet kell fordítani a határokon átnyúló online vásárlások kezelésére, különösen abban az esetben, ha az ár-összehasonlítási weboldalak nem hozzák nyilvánosságra a weboldalt üzemeltető kereskedő személyazonosságát;

12. megerősíti az irányelv végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködés

megerősítésének jelentőségét az irányelv tagállamok általi maradéktalan alkalmazása és megfelelő végrehajtása céljából; arra bátorítja e tekintetben a Bizottságot, hogy korábbi vállalásának megfelelően 2014 végéig végezze el a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendelet hatályának, hatékonyságának és működési mechanizmusainak mélyreható vizsgálatát; üdvözli e tekintetben a valamennyi uniós nyelven elérhető nyilvános konzultációt, amelyet a Bizottság a közelmúltban e rendelet felülvizsgálatáról indított; felszólítja az érintett érdekelt feleket, hogy vegyenek részt a konzultációban;

13. kitart a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendelet keretében folytatott „sweep" ellenőrzések hasznossága mellett, és felszólítja a Bizottságot e fellépések fejlesztésére és megerősítésére, valamint alkalmazási körük kibővítésére; sürgeti a Bizottságot, hogy összegezze az így gyűjtött adatokat és a Bizottság és a tagállamok által e fellépéseket követően hozott intézkedéseket, valamint hozza nyilvánosságra elemzését, egyúttal figyelembe véve, hogy gondoskodni kell a nemzeti szintű bírósági eljárásokban felhasznált egyes érzékeny információk bizalmas kezeléséről; felszólítja a Bizottságot, hogy megállapításairól készítsen jelentést az Európai Parlamentnek, és szükség esetén tegyen javaslatot további intézkedésekre, amelyek javítják a belső piac működését;

14 egyetért azzal, hogy további erőfeszítésekre van szükség a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelvnek a kiszolgáltatott fogyasztók tekintetében történő végrehajtásának erősítése érdekében;

15. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy egyes gazdasági szereplők az ügyfelek megtévesztésére használják a véleménynyilvánítási és az árak összehasonlítására szolgáló weboldalakat, ami összeférhetetlenséget eredményezhet; e tekintetben üdvözli a Bizottságnak azt az elhatározását, hogy megoldási lehetőségeket keres annak érdekében, hogy az e felületeken található információk a fogyasztók számára egyértelműbbek legyenek;

16. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv megfelelő végrehajtását, különös tekintettel a közösségi oldalakon, fórumokon vagy blogokon olyan hozzászólások formájában megjelenő megtévesztő „bújtatott" internetes reklámokra, amelyek látszólag maguktól a felhasználóktól származnak, valójában azonban gazdasági szereplők által közvetlenül vagy közvetve megjelentetett vagy finanszírozott reklámok vagy kereskedelmi jellegű üzenetek; hangsúlyozza az ilyen gyakorlatok fogyasztói bizalomra és versenyszabályokra gyakorolt káros hatását; felszólítja a tagállamokat, hogy megfelelő intézkedésekkel – többek között a fogyasztók figyelmét az ilyen „bújtatott" reklámozási formákra felhívó tájékoztató kampányok indításával, vagy a fórumokon a „bújtatott" reklámozás területén célzott képzésben részesült, és azt felismerni képes megfigyelők/moderátorok alkalmazásának elősegítésével – hatékonyabban vegyék elejét az ilyen gyakorlatok kialakulásának;

17. hangsúlyozza, hogy az internetes hirdetések gyors terjedése miatt, megfelelő nyomon követési mechanizmusokat kell kialakítani a sérülékeny csoportok, és különösen a kiskorúak védelme és a hirdetők hozzájuk való hozzáférése tekintetében;

18. sajnálatosnak tartja, hogy a légi viteldíjakra vonatkozó hatályos uniós jogszabályok és a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendelet keretében 2007-ben folytatott, a repülőjegyeket értékesítő internetes oldalakat célzó „sweep” ellenőrzés ellenére a fogyasztók továbbra is számos megtévesztő gyakorlat áldozatává válnak ebben az ágazatban, amilyenek például online foglalás esetén az elkerülhetetlen költségek, többek között a hitel- és betéti kártyákkal kapcsolatos felár feltüntetésének elmulasztása; aggodalmának ad hangot az online jegyértékesítést nyújtó weboldalak olyan felhasználóitól érkező panaszok egyre növekvő száma miatt, akik úgynevezett IP-cím nyomozás áldozatai lettek, ami arra szolgál, hogy kövessék az internetfelhasználó azonos IP-címen keresztül létrehozott kapcsolódásait, annak érdekében, hogy a többszöri rákeresés szerinti érdeklődéstől függően egy adott termék árát mesterségesen felvigyék; felhívja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy ez a gyakorlat – amely tisztességtelen versenyhez vezet és visszaél a felhasználók személyes adataival – mennyire gyakori, és hogy adott esetben javasoljon a fogyasztók védelmére irányuló megfelelő jogszabályokat;

19. véleménye szerint az irányelv megsértése miatt kiszabott szankcióknak minden esetben meg kell haladniuk a tisztességtelennek vagy megtévesztőnek tartott gyakorlat révén szerzett nyereség összegét; emlékezteti a tagállamokat arra, hogy az irányelv értelmében a szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük; kéri a Bizottságot, hogy összesítse és elemezze a tagállamok által alkalmazott szankciókra és a végrehajtási rendszerek hatékonyságára vonatkozó adatokat, különös tekintettel a végrehajtási eljárások bonyolultságára és hosszadalmasságára; felszólítja a Bizottságot, hogy ezen elemzések eredményeit bocsássa az Európai Parlament rendelkezésére;

20. üdvözli az irányelv átültetése és alkalmazása tekintetében a tagállamok támogatására irányuló bizottsági erőfeszítéseket;

21. üdvözli, hogy a Bizottság adatbázist hozott létre a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal kapcsolatos nemzeti jogszabályokról és joggyakorlatról, és elismeri, hogy az igen hasznosnak bizonyulhat a fogyasztók rendelkezésére álló információk körének bővítése tekintetében; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ez az adatbázis csak angol nyelven érhető el; arra kéri a Bizottságot, hogy fokozatosan emelje azon nyelvek számát, amelyeken az adatbázis elérhető, és különösen a gazdasági szereplők körében növelje az adatbázis láthatóságát; felszólítja a Bizottságot, hogy mérlegelje további olyan eszközök bevezetését is, amelyek a kkv-k körében növelik a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal kapcsolatos tudatosságot;

22. hangsúlyozza a Bizottság által készített, az irányelv alkalmazását kísérő iránymutatás jelentőségét; üdvözli, hogy a Bizottság 2014-ig felül kívánja vizsgálni az említett dokumentumot; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy átlátható módon végezze a munkáját, és a teljes folyamat során folytasson széles körű konzultációt az érdekelt felekkel; felszólítja a Bizottságot, hogy a jövőben is rendszeresen és gyakorta frissítse és pontosítsa ezt a dokumentumot; felszólítja a tagállamokat, hogy a lehető legnagyobb mértékben vegyék figyelembe ezt az iránymutatást, és osszák meg egymással a végrehajtás során tapasztalt bevált gyakorlatokat; felszólítja a Bizottságot, hogy az iránymutatás fejlesztést igénylő részeinek beazonosítása céljából készítsen értékelést azokról az értelmezési és

végrehajtási problémákról, amelyekkel a nemzeti hatóságok és érintett felek az irányelv rendelkezéseinek végrehajtása során rendszeresen szembesültek;

23. felhívja a figyelmet arra, hogy az irányelvben meghatározott maximális harmonizáció elvéből következik, hogy a nemzeti jogszabályok nem írhatnak elő az ezen irányelvben foglaltaknál szigorúbb rendelkezéseket; hangsúlyozza, hogy a Bíróság értelmezésében ez az elv előírja, hogy az I. melléklet szerinti feketelistán nem szereplő és a Bíróság által tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak tartott, csomagban történő értékesítések csak eseti alapon tilthatók; hangsúlyozza, hogy a jogbiztonság, valamint a fogyasztóvédelem magas szintjének garantálása érdekében a Bizottságnak – legalább az iránymutatás felülvizsgálatának keretében – pontosítania kell, hogy mely esetekben tekintendők jogellenesnek a csomagban történő értékesítések; felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a kereskedelmi ajánlatokra vonatkozó új jogalkotási javaslat szükségességét;

24. hangsúlyozza, hogy terjedőben van a környezetbarát jellegre utaló hamis állítások alkalmazásának tisztességtelen gyakorlata; arra bátorítja a Bizottságot, hogy dolgozza ki jobban az iránymutatás említett gyakorlattal foglalkozó szakaszát, ezáltal pontosítva a gazdasági szereplők számára az irányelv alkalmazását; ezzel párhuzamosan felszólítja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy milyen kezdeményezéseket tehetne a fogyasztók említett gyakorlatokkal szembeni fokozott védelme érdekében;

25. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozottan hívják fel a vállalkozások figyelmét a fogyasztói jogokra annak érdekében, hogy előmozdítsák e jogok gazdasági szereplők általi nagyobb fokú tiszteletben tartását;

26. emlékeztet arra, hogy alacsonyabb kártérítési összeg esetén a fogyasztók vonakodnak érvényesíteni kártérítési követeléseiket; hangsúlyozza, hogy fokozottan fel kell hívni a fogyasztók figyelmét arra, hogy a fogyasztóvédelmi szövetségek és az Európai Fogyasztói Központok Hálózata támogatást nyújthat számukra; kiemeli a fogyasztóvédelmi szervezeteknek a létező tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal kapcsolatos tudatosság megelőző intézkedésként történő növelésében játszott fontos szerepét, valamint a tisztességtelen gyakorlatok áldozatainak történő segítségnyújtásban való közreműködését, amivel hozzájárul ahhoz, hogy a fogyasztók megfelelően tudják érvényesíteni jogaikat; felszólít a nemzeti és az európai szintű fogyasztóvédelmi szervezetek közötti, valamint a nemzeti hatóságokkal és a Bizottsággal folytatott összehangolt fellépésre;

27. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy hatékony, gyors és alacsony költségű jogorvoslati lehetőségeket biztosítsanak a fogyasztók számára; kéri e tekintetben a tagállamokat, hogy maradéktalanul hajtsák végre a fogyasztói jogviták alternatív rendezéséről szóló irányelvet és az internetes ügyletekből fakadó vitás ügyek bírósági eljáráson kívüli rendezéséről szóló rendeletet;

28. emlékeztet a kollektív jogorvoslati mechanizmusok fogyasztók számára jelentett fontosságára, és üdvözli a Bizottság nemrégiben közzétett C(2013)3539 számú ajánlását és COM(2013)401 számú közleményét; egyetért azzal, hogy a kollektív jogorvoslat horizontális keretével elkerülhető a nem összehangolt uniós ágazatspecifikus kezdeményezések kockázata; felszólítja a tagállamokat a horizontális közös elvek kidolgozására irányuló bizottsági ajánlás megvalósítására, amelynek tagállami

végrehajtása során fel lehetne mérni, hogy szükség van-e további jogalkotási intézkedésekre – beleértve egy jogalkotási javaslatot –, különösen a határokon átnyúló esetek számára; emlékeztet, hogy az Unió kollektív jogorvoslattal kapcsolatos semelyik megközelítése nem nyújthat gazdasági ösztönzést visszaélésszerű kollektív eljárások indításához, és hogy valamennyi ilyen megközelítésnek megfelelő biztosítékokkal kell szavatolnia a megalapozatlan keresetek kiküszöbölését;

29. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

A 2005/29/EK irányelv célja, hogy védje a fogyasztókat az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlataitól, valamint hogy a vállalkozások számára biztosított nagyobb jogbiztonság mellett növelje a fogyasztók belső piaci ügyletek iránti bizalmát.

Jóllehet az előadó szerint a hatályos irányelv rendelkezései kielégítőek, és jelenleg nincs szükség a szöveg mélyreható felülvizsgálatára, alapvető fontosságúnak tartja az irányelv tagállamok általi maradéktalan végrehajtását és helyes alkalmazását.

Az előadó szerint érdemes volt megvizsgálni az irányelv hatálya a „B2B" kapcsolatokra való kiterjesztésének lehetőségét, különösen a szakmai címjegyzékekkel történő megtévesztés problémájának rendezése érdekében. Jelentésében (COM(2013)0139) az Európai Bizottság nem ezt tartotta a legjobb megoldásnak, és e véleménnyel az előadó is egyetért a következők alapján:

– a 2006/114/EK irányelv hatálya már magában foglalja az ilyen gyakorlatokkal szembeni küzdelem lehetőségét, a hatályos jogszabály megerősítése érdekében pedig a Bizottság – amely bejelentette e szöveg közeljövőben megvalósuló felülvizsgálatára irányuló szándékát – most megteheti a szükségesnek tartott pontosításokat; a Parlament ezzel kapcsolatban feltétlenül betölti társjogalkotói szerepét;

– ezenfelül saját döntésüknek megfelelően a tagállamok már a vállalkozások közötti kapcsolatokra is alkalmazhatják a 2005/29/EK irányelvet, és ez idáig négy tagállam már emellett döntött;

– emellett a vállalkozások és a fogyasztók közötti kapcsolatokkal foglalkozó irányelv hatályának a vállalkozások közötti kapcsolatokra való kiterjesztése ártana a hatályos jogi eszköz egyértelműségének, amely egyértelműen különválasztja a „B2B" és a „B2C" kapcsolatokat;

– végül a 2005/29/EK irányelv hatályának a „B2B" kapcsolatokra való kiterjesztése esetén az alkalmazásért felelős hatóságok a „B2C" kapcsolatokon felül a „B2B" kapcsolatokat is kötelesek lennének kezelni, ami gyakorlati problémákat jelenthet számukra.

Mindezen okokból kifolyólag az előadó az Európai Bizottsághoz hasonlóan nem tartja célszerűnek e szakaszban a 2005/29/EK irányelv hatályának a vállalkozások közötti kapcsolatokra való kiterjesztését.

Az irányelv szigorúbb alkalmazásának szükségessége tekintetében még vannak hiányosságok. A Bizottságnak ezért szorosan figyelemmel kell kísérnie a jogszabály alkalmazását, és az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek megfelelően adott esetben eljárást kell indítania azokkal a tagállamokkal szemben, amelyek az irányelvet megsértik, nem hajtják végre, vagy nem alkalmazzák helyesen.

Az előadó kitart továbbá amellett, hogy a nemzeti hatóságok között a fogyasztóvédelmi együttműködési hálózat keretében folytatott együttműködést meg kell erősíteni. Jónak tartja

az említett hatóságoknak és az igazságszolgáltatási rendszer érintett feleinek szóló képzések bevezetésével kapcsolatos bizottsági elképzelést. Véleménye szerint e képzéseknek különösen a más tagállambeli rendszerek működésének jobb ismeretére kell irányulniuk.

Az előadó emlékeztet a „sweep" fellépések jelentőségére, és kéri ezek megerősítését. Emellett kívánatosnak tartja az említett fellépések során gyűjtött adatok, valamint a fellépéseket követően hozott intézkedések nyilvánosságra hozatalát.

Ugyanakkor – még a tagállamok általi helyes és maradéktalan alkalmazás mellett is – csak abban az esetben valósulhat meg ténylegesen az irányelv vállalkozások általi maradéktalan betartása, ha javul a jogsértések megelőzése, és bekövetkezésük esetén egyértelmű szankciókat helyeznek kilátásba. Az előadó véleménye szerint nem engedhető meg, hogy a tisztességtelen gyakorlat alkalmazásából bárkinek nyeresége származzon: a szankcióknak minden esetben meg kell haladniuk az ilyen gyakorlatok révén szerzett nyereség összegét. Hasznosnak bizonyulhatna a nemzeti hatóságok egymás közötti, valamint az e hatóságok és az Európai Bizottság közötti, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytató vállalkozásokra kiszabott szankciók kérdésében folytatott párbeszéd.

Bár az irányelv szövegét e szakaszban nem szükséges módosítani, célszerű lenne bizonyos pontosítások megtétele, ezért az előadó üdvözli, hogy az elkövetkező hónapokban az Európai Bizottság az irányelvet kísérő iránymutatás frissítésén kíván dolgozni.

Ez a frissítés megfelelő alkalmat kínálna különösen a fogyasztók szempontjából fontos két kérdés – a szerződéskötést megelőzően az eladó által a fogyasztónak nyújtandó, garanciára vonatkozó tájékoztatás, valamint a légi közlekedés terén az árakra vonatkozó reklámok terén eltűrt gyakorlatok – pontosítására.

A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó adatbázis haszna széles körben méltatott, és az előadó elégedettségének ad hangot annak kapcsán, hogy a Bizottság hajlandó volt létrehozni egy ilyen adatbázist. Ugyanakkor bizonyos kkv-k és mikrovállalkozások számára problémát jelenthet, hogy az adatbázis csak angolul érhető el. E tekintetben – különösen a kis- és a mikrovállalkozások számára – hasznosnak bizonyulna, ha ez az adatbázis valamennyi uniós nyelven hozzáférhetővé válna.

Végül elengedhetetlen a hatékony, gyors és alacsony költségű jogorvoslati lehetőségek fogyasztók számára való biztosítása. E tekintetben a tagállamoknak maradéktalanul végre kell hajtaniuk a fogyasztói jogviták alternatív rendezéséről szóló irányelvet és az internetes ügyletekből fakadó vitás ügyek bírósági eljáráson kívüli rendezéséről szóló rendeletet.

Az előadó emlékeztet arra, hogy alacsonyabb kártérítési összeg esetén a fogyasztók vonakodnak érvényesíteni kártérítési követeléseiket. Annak érdekében, hogy a fogyasztók teljes mértékben érvényesítsék a jogaikat, támogatni kell a határokon átnyúló esetekben alkalmazandó, uniós szintű és koherens, az előzetes beleegyezés („opt-in") elvén alapuló kollektív jogorvoslati mechanizmus létrehozását a fogyasztóvédelem terén.

Végezetül, az előadó kitart amellett, hogy fokozottan fel kell hívni a fogyasztók figyelmét arra, hogy a fogyasztóvédelmi szövetségek és az Európai Fogyasztói Központok Hálózata támogatást nyújthat számukra kártérítési követeléseik érvényesítésében.

27.11.2013

VÉLEMÉNY A JOGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság részére

a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv alkalmazásáról (2013/2116(INI))

A vélemény előadója: Raffaele Baldassarre

JAVASLATOK

A Jogi Bizottság felhívja a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy a Bizottság még mindig nem nyújtotta be az irányelv alkalmazásáról szóló jelentést;

2. hangsúlyozza, hogy a határokon átnyúló módon működő vállalkozások körében a jog- és a működési bizonytalanság felszámolása érdekében igen fontos az irányelv helyes alkalmazása;

3. aggodalommal veszi tudomásul, hogy az irányelv helytelen átültetése miatt a Bizottságnak 2011 és 2012 között egyes tagállamok kapcsán az EU Pilot konzultációs rendszerhez kellett folyamodnia;

4. a. felhívja a Bizottságot, hogy a 2011-ben megkezdett konzultációkkal kapcsolatban még fennálló problémákat sürgősen oldja meg az eljárások megszüntetésével vagy azáltal, hogy kötelezettségszegési eljárást kezdeményez az Európai Bíróságnál;

5. rámutat, hogy egyes tagállamokban még mindig érvényben vannak olyan szabályok, amelyek a 2005/29/EK irányelv rendelkezéseihez képest szigorúbb korlátozó intézkedéseket tesznek kötelezővé, ami kockára teszi az egységesen végrehajtandó harmonizáció célkitűzését;

6. hangsúlyozza, hogy az internetes hirdetések gyors terjedése miatt, megfelelő nyomon követési mechanizmusokat kell kialakítani a sérülékeny csoportok, és különösen a kiskorúak védelme és a hirdetők hozzájuk való hozzáférése tekintetében;

7. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy egyes gazdasági szereplők az ügyfelek megtévesztésére használják a véleménynyilvánítási és az árak összehasonlítására szolgáló weboldalakat, ami összeférhetetlenséget eredményezhet; e tekintetben örömmel üdvözli a Bizottságnak azt az elhatározását, hogy megoldási lehetőségeket keres annak érdekében, hogy az e felületeken található információk a fogyasztók számára egyértelműbbek legyenek;

8. aggodalmának ad hangot az online jegyértékesítést nyújtó weboldalak olyan felhasználóitól érkező panaszok egyre növekvő száma miatt, akik úgynevezett IP-cím nyomozás áldozatai lettek, ami arra szolgál, hogy kövessék az internetfelhasználó azonos IP-címen keresztül létrehozott kapcsolódásait, annak érdekében, hogy a többszöri rákeresés szerinti érdeklődéstől függően egy adott termék árát mesterségesen felvigyék; felhívja a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy ez a gyakorlat – amely tisztességtelen versenyhez vezet és visszaél a felhasználók személyes adataival – mennyire gyakori, és hogy adott esetben javasoljon a fogyasztók védelmére irányuló megfelelő jogszabályokat;

9. pozitív lépésnek tekinti a Bizottság részéről, hogy adatbankot hozott létre a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal kapcsolatos nemzeti jogszabályokról és joggyakorlatról, és elismeri, hogy az igen hasznosnak bizonyulhat a fogyasztók rendelkezésére álló információk körének bővítése tekintetében;

10. felszólítja a Bizottságot, hogy az összes érdekelt fél bevonásával rendezett konzultáció révén tegye naprakésszé az irányelv végrehajtására vonatkozó iránymutatásokat.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	26.11.2013
A zárószavazás eredménye	+: 22 –: 0 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Jiří Maštálka, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Dimitar Stoyanov, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Eduard-Raul Hellvig, Eva Lichtenberger, Dagmar Roth-Behrendt, József Szájer, Axel Voss

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	17.12.2013
A zárószavazás eredménye	+: 32 –: 0 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Pablo Arias Echeverría, Preslav Borissov, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, António Fernando Correia de Campos, Vicente Miguel Garcés Ramón, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Philippe Juvin, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Róża Gräfin von Thun und Hohenstein, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Jürgen Creutzmann, Ildikó Gáll-Pelcz, Emma McClarkin, Roberta Metsola, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Olle Schmidt, Jutta Steinruck, Marc Tarabella, Kerstin Westphal